

Urszula Kowalska

Polonistyka Jugosłowiańska (Ljubljana)

Biuletyn Polonistyczny 22/4 (74), 111-113

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wydaje mi się, że mentalności Japończyków – głęboko przywiązanych do własnej tradycji narodowej i obyczajów ludowych, a równocześnie zakochanych w romantycznej muzyce Chopina – liczne elementy polskiej tradycji kulturalnej, od przedchrześcijańskich jeszcze zwyczajów związanych z pogańskim kultem przyrody, poprzez szlachecki kult honoru, po romantyczne porywy nowszych okresów naszej historii, mogą stać się bliskie i zrozumiałe dzięki pracy naszych przyjaciół – japońskich polonistów.

Doc. dr hab. Barbara Bartnicka

POLONISTYKA JUGOSŁOWIAŃSKA (LJUBLJANA)

Na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu im. Kardelja w Ljublanie istnieje lektorat języka polskiego tzw. "kolejności C", tzn. taki, na którym polonistyka traktowana jest jako przedmiot uzupełniający główne kierunki studiów. Polonistyki w pełnym sensie tego słowa nie ma, i być nie może, choćby ze względu na brak na nią zapotrzebowania społecznego. Wielu Słoweńców, a także obywateli pochodzenia polskiego, bez specjalnego przygotowania uniwersyteckiego tłumaczy teksty fachowe i literackie.

Struktura studiów wygląda tu nieco inaczej niż u nas, ponieważ – poza stosunkowo nielicznymi studentami "jednopredmiotowymi", studiującymi np. słowenistykę – wpisuje się do indeksu dwa kierunki studiów: główny (A) i poboczny (B). Układy mogą być różne, z tym że zależnie od kierunku studiów, nb. nie zawsze wyłącznie filologicznych, student może wybierać lektorat z języków: czeskiego, polskiego, rosyjskiego lub innego, którego uczy się przez dwa lata.

Studenci wybierający język polski rekrutują się tradycyjnie ze slawistyki i etnologii, choć zdarzają się też przypadki zainteresowania filologiami zachodnimi, a także pozahumanistycznymi kierunkami studiów (matematyka, geologia itp.). W zależności od tego, co dany student studiuje, wybiera on albo lektorat (2 godz. tygodniowo), prowadzony przez lektora polskiego – dotyczy to głównie etnologów, albo wykłady i ćwiczenia

prowadzone przez słoweńskiego lektora języka polskiego. Od drugiego semestru 1979 r. prowadzi je mgr N. Jeż; uprzednio przez półtora roku - po odejściu na emeryturę prof. R. Stefanowej - wszystkie zajęcia prowadziła dr Urszula Kowalska, obecny lektor. Dla szczególnie zainteresowanych naszą literaturą i językiem prowadzone są zajęcia dodatkowe, uzupełniające.

Program lektoratu języka polskiego wygląda następująco:

- a) lektorat języka polskiego - 2 godz. tyg.; lektor ze strony polskiej,
- b) wykład z gramatyki opisowej języka polskiego dla pierwszego roku - 2 godz. tyg.; lektor ze strony słoweńskiej,
- c) wykład o strukturze języka polskiego w stosunku do innych języków słowiańskich (dla studentów "jednoprzedmiotowych"); lektor ze strony słoweńskiej,
- d) konwersatorium z literatury polskiej dla drugiego roku - 2 godz. tyg.; lektor ze strony słoweńskiej,
- e) konwersatorium tłumaczeń (nadobowiązkowe); obaj lektorzy,
- f) praca nad żywym słowem, kończąca się wieczorkiem polonistycznym; obaj lektorzy. (W roku akad. 1978/1979 odbył się wieczór poświęcony Tadeuszowi Różewiczowi.)

W bieżącym roku akademickim uczestniczyło w zajęciach polonistycznych ok. 30 osób, z których 23 wpisały lektorat polski do indeksu. Lektorat ukończyło 13 osób (7 - ze slawistyki, 3 - z etnologii, 3 - z innych kierunków). Część z nich będzie dobrowolnie kontynuować naukę języka polskiego na zajęciach uzupełniających.

Ponadto lektorzy konsultują studentów i interesantów z zewnątrz. Mgr N. Jeż czyni starania, by umożliwić studentom pisanie prac dyplomowych z problematyki komparatystycznej uwzględniających problematykę polską.

Pierwszy rok nauczania przewiduje poznanie podstawowych elementów gramatyki i leksyki, drugi - w zależności od kierunku studiów - poświęcony jest na tłumaczenia tekstów literackich i fachowych, interesujących poszczególne grupy studenckie. W roku akad. 1978/79 tłumaczono głównie utwory W. Szymborskiej i Z. Herberta, eseje o polskim filmie i teatrze oraz teksty etnologiczne.

Wydatną pomocą służy lektoratowi Konsulat Generalny PRL w Zagrzebiu, dostarczając czasopisma, uzupełniając stałą wystawę plakatu polskiego w bibliotece, itp.

Dr Urszula Kowalska
lektor języka polskiego

POLONISTYKA W ZSRR

Nowości na polonistyce Państwowego Uniwersytetu Moskiewskiego im. M. Łomonosowa

Podobnie jak w latach poprzednich, liczba studentów-polonistów na Sekcji Słowiańskiej Wydziału Filologii Uniwersytetu Moskiewskiego wynosi obecnie od 25 do 30 osób.

Prócz kursowego wykładu z historii literatury polskiej (prowadzonego przez prof. H. Cybienko) studenci wysłuchali w ostatnich latach następujących wykładów monograficznych: "Współczesna proza polska" (samodzielny pracownik naukowy Instytutu Słowianoznawstwa i Bałkanistyki AN ZSRR W. Choriew), "Polsko-radzieckie związki literackie" (młodszy pracownik naukowy Państwowego Uniwersytetu Moskiewskiego S. Klemientiew) oraz "Rozwój powieści polskiej w XIX wieku" (prof. H. Cybienko).

W ciągu ostatnich pięciu lat zajęcia z języka polskiego prowadzi wykładowca z Uniwersytetu Warszawskiego mgr Maria Juraszek.

Ostatnio wyraźnemu ożywieniu uległa praca naukowa studentów; m.in. w 1978 r. zostały opublikowane (w czasopiśmie "Wiestnik Moskowskiego Uniwersytetu. Sierija Filologija") artykuły: studentki (obecnie doktorantki) I. Tichomirowej: "»Bronzowyje wrata« Tadeusza Brezy i niekotorne osobiennosti žanra esse w sowriemiennoj polskoj literaturie" ("Spizowa brama" Tadeusza Brezy i pewne swoistości eseistyki we współczesnej literaturze polskiej) oraz studenta V roku A. Bazilewskiego: "Poezija Stanisława Grochowiaka" (Poezja Stanisława Grochowiaka).

Prace dyplomowe ostatnich roczników absolwentów Wydziału poświęcone były głównie twórczości pisarzy współczesnych: Z. Nałkowskiej, T. Brezy, T. Hołuja, J. Broszkiewiczza, S. Grochowiaka i in.